

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobkyně: **1) P. A., 2) nezl. P. A.**, zast. matkou jako zákonnou zástupkyní, obě právně zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové proti **žalovanému Ministerstvu vnitra České republiky**, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.9.2010, čj. OAM-336/ZA-14-ZA10-2010, t a k t o :

- I. **Krajský soud p o k r a č u j e v přerušeném řízení.**
- II. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 20.9.2010, čj. OAM-336/ZA-14-ZA10-2010 s e z r u š u j e a věc s e v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- III. **Ustanovenému zástupci JUDr. Ing. Špeldovi s e p ř i z n á v á odměna v částce 11.520,-- Kč, která bude vyplacena z prostředků Krajského soudu v Hradci Králové ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala jménem svým i jménem nezl. dcery včasnou žalobu, kterou se domáhala přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného. Její žádost o udělení mezinárodní ochrany byla posouzena jako nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení následně zastaveno podle § 25 písm. i) téhož zákona.

Žalobkyně správnímu orgánu v zásadě v obecné rovině vytkla, že nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem jejich případu. Zdůraznila, že nebylo dostatečně objasněno, zda-li jí nehrozí po dlouhé době pobytu mimo území Mongolska ohrožení ve formě pronásledování, zatčení či dokonce uvěznění. Svě obavy a obavy o bezpečnost dcery spojovala s podanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany. V ostatních argumentech odkázala na obsah správního spisu. Rozhodnutí označila za nezákonné, a proto požadovala jeho zrušení a vrácení žalovanému k dalšímu řízení.

Správní orgán vyjádřil své stanovisko k žalobě v replice s datem 21. 10. 2010. Po zopakování žalobních výhrad setrval na správnosti vydaného rozhodnutí. Konstatoval, že u žalobkyně se jedná již o druhé řízení o mezinárodní ochranu. V tomto konkrétním řízení nově doplnila obavy z jednání některých osob prezentujících jednu z politických stran v Mongolsku, jejímž členem byl její manžel. K tomu žalovaný připomněl, že nyní uváděné důvody obav jsou skutečnosti, které byly žalobkyni jednoznačně známy ještě před projednáním první žádosti. Přesto se o daných obavách nezmínila, ačkoli se jí dostalo náležitého poučení. Postup podle § 10a písm. e) zákona o azylu a následně zastavení řízení dle § 25 písm. i) téhož zákona bylo zcela namístě. Trval na zamítnutí žaloby

Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí při nařízeném jednání a to v rozsahu namítaném žalobkyní (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Žalobkyně setrvala na svých přednesech, potvrdila, že se jedná o v pořadí druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Tvrdila, že v prvním řízení neuváděla na radu manžela pravý důvod jejich odchodu z Mongolska. Správní orgán k tomu připomněl, že Česká republika neposkytuje žádné informace o žadatelích o mezinárodní ochranu a navíc je na Mongolsko nahlížena jako na bezpečnou zemi původu podle § 2 odst. 1 zákona o azylu (nebude-li v tom konkrétním případě prokázán opak). Obě strany nadále setrvaly na svých procesních postojích.

V průběhu přezkumného řízení krajský soud ověřil průběh situace, která předcházela vydání napadeného rozhodnutí. Zjistil, že se jednalo již o druhé řízení o udělení mezinárodní ochrany, když žalobkyně podala svoji první žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 12. 3. 2008 a to i za nezl. dceru. Ve vlastnoručně psané žádosti a to po jasném poučení, že je povinna uvést všechny důvody, které jí vedly k opuštění Mongolska, uvedla toliko jediný – „v České republice chci žít jako azylant“.

V oficiální žádosti z téhož data uvedla, že nikdy nebyla politicky angažovaná, rovněž tak nikdo z členů její rodiny. Soud ověřil, že již v této žádosti zmiňuje osobu manžela, který byl v té době rovněž v České republice. Z Mongolska odešla do České republiky v prosinci 2007 za prací. Zjistila, že je těhotná, potřebovala nějakým způsobem upravit pobyt, a proto vstoupila do azylového řízení. V případě návratu žádné problémy neočekávala, jen vyslovila přání, že by chtěla nadále žít v České republice. V pohovoru konaném 17. 3. 2008 doplnila, že její odchod byl motivován snahou zajistit si lepší práci a výdělky, což nebylo v Mongolsku díky ekonomické situaci možné. V zemi je nezaměstnanost, práce se shání nesnadno. Připustila, že v případě návratu se ničeho neobává, pouze nemá kde bydlet.

Správní orgán posoudil její žádost jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žalobu proti rozhodnutí posuzoval Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka Liberec. Rozsudkem ze dne 31.3.2010 čj. 58 Az 4/2009-93 žalobu zamítl. Kasační stížnost projednal Nejvyšší správní soud v Brně dne 15. července 2010 pod čj. 7 Azs 22/2010-144 a kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, když v rozhodnutí krajského soudu a správního orgánu zásadních pochybení neshledal.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nabylo právní moci 13. 9. 2010 a již následujícího dne, tedy 14. 9. 2010, si žalobkyně podala (i jménem nezl. dcery) další žádost. Rozhodnutí o této žádosti je předmětem přezkoumávané žaloby. Tentokrát žalobkyně za důvod svého odchodu označila problémy související s parlamentními volbami v Mongolsku v roce 2004. Připustila, že o těchto problémech se v řízení o první žádosti vůbec nezmínila, protože situaci vyhodnotila tak, že o nich mluvit nebude. V případě návratu se obává reakcí přívrženců manželovy strany. Potvrdila, že zdravotní stav její i nezl. dcery je v zásadě dobrý.

Současně se žalobou žalobkyně projednával krajský soud rovněž žalobu jejího manžela a otce nezl. žalobkyně sub b). Jeho případ byl veden pod sp. zn. 28 Az 25/2010 a žaloba mířila do rozhodnutí správního orgánu, který dotyčnému mezinárodní ochranu neudělil. Se závěrem a důvody, které vedly správní orgán k negativnímu rozhodnutí, se krajský soud ztotožnil a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud po vyhodnocení všech okolností případu uzavřel, že byla-li žalobkyni v tomto řízení nově přednesená fakta známa již v době, kdy probíhalo řízení o první žádosti a žalovanému zůstaly utajeny výlučně s přihlédnutím k jejímu postoji, pak je závěr o nepřipustnosti nově podané žádosti plně v souladu s § 10a písm.e) zákona o azylu. Žalobkyně byla správním orgánem řádně poučena o povinnosti uvádět skutečné okolnosti a důvody svého odchodu. Informace, které jí údajně vedly k opakované žádosti jí s ohledem na časovou souvislost byly v roce 2008 (rok podání první žádosti) jednoznačně známy. Ona sama se svobodně rozhodla, jaké argumenty správnímu orgánu předloží, a proto je namístě, aby nesla odpovědnost za tento postoj. Závěr žalovaného o nepřipustnosti nové žádosti je dle přesvědčení krajského soudu v tomto konkrétním případě v souladu s § 10a písm.e) zákona o azylu. Následné zastavení řízení o takovéto žádosti za použití § 25 písm.i)

zákona o azylu je za postup legitimní, mající oporu v zákonné úpravě. Proto soud žalobu zamítl svým rozsudkem ze dne 9. února 2011 č.j. 28 Az 56/2010-33.

O následně podané kasační stížnosti rozhodoval Nejvyšší správní soud v Brně dne 8. září 2011 pod čj. 7 Azs 28/2011-74. Rozhodnutí zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s následujícím právním závěrem: *„Vzhledem k tomu, že odůvodnění rozhodnutí ministerstva neobsahovalo žádné úvahy týkající se naplnění nepřipustnosti ve vztahu k jiným formám mezinárodní ochrany, krajský soud pochybil, pokud se pokusil úvahy ministerstva nahradit obecným poukazem na nezměněnou bezpečnostně-politickou situaci v Mongolsku. V tomto případě totiž měl s ohledem na výše citované judikatorní závěry rozhodnutí ministerstva zrušit pro nepřezkoumatelnost.“*

Potvrdil nicméně správnost postupu žalovaného a poté i krajského soudu ve smyslu závěrů o nepřipustnosti nově podané žádosti. Souhlasil se zjištěním a závěry žalovaného i krajského soudu potud, že skutečnosti předložené žalobkyní (politické důvody jejího odchodu z Mongolska), byly okolnosti žalobkyni známe již v době podání první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Výslovně pak uvedl, že *„pokud s manželem v řízení o udělení mezinárodní ochrany vědomě zvolili strategii zamlčení politických důvodů jejich odchodu z Mongolska, nejedná se o okolnost, která by naplňovala podmínku přípustnosti žádosti ve smyslu ust. § 10a písm. e) zákona o azylu.“*

Při jednání konaném po zrušení původního rozhodnutí krajského soudu a při znalosti obsahu rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu setrvaly obě strany na svých dosavadních postojích. Krajský soud pak při jednání provedl důkaz níže citovaným rozsudkem.

Jak již bylo zmíněno, s ohledem na rozdílnou rozhodovací praxi jednotlivých senátů Nejvyššího správního soudu v otázce úvah o potřebě rozhodovat při posouzení žádosti jako nepřipustné rovněž o otázce udělení doplňkové ochrany (§ 14a, § 14b zákona o azylu), konstatoval Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 6. března 2012 pod č. j. 3 Azs 6/2011-96 v odst. 18 svého odůvodnění, že *...“i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřipustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*

V odst. 19 je pak uvedeno, že *„odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závaz správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí, žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2)*

pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“

Konečně pak v odst. 20 je řečeno, že „správní orgán je povinen zkoumat v průběhu řízení o opakované žádosti to, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany...přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany.“

Na opakované žádosti, kdy jsou uváděny tytéž důvody jejich podání, pamatuje zákon o azylu v § 10a písm. e). Podle tohoto ustanovení je žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, **aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem** zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Nepřípustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany a s tím související možnost zastavení řízení řeší následující ustanovení zákona o azylu: dle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná.

S přihlédnutím ke shora zaznamenanému krajský soud, podpořen shodným závěrem Nejvyššího správního soudu, nemá pochybnosti o správnosti postupu žalovaného, který vyhodnotil druhou žádost žalobkyně jako nepřípustnou. V tomto směru postačí odkázat na obsah odůvodnění zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu, kdy podstatné skutečnosti rozhodné pro posouzení projednávané žaloby krajský soud do tohoto odůvodnění zahrnul. V tomto konkrétním případě ovšem nelze pominout, že správní orgán se nevyjádřil, jak požadoval ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud v Brně, k otázce, „*zda od předchozího posuzování žádosti do dne nového rozhodnutí nedošlo ke změně poměrů v zemi původu, a to s ohledem na případné události relevantní pro poskytnutí doplňkové ochrany, které mohou podle toho,co v řízení vyšlo najevo, mít vztah k osobě konkrétního žadatele.*“

Správní orgán sice poukazoval na skutečnost, že Mongolsko je považováno za bezpečnou zemi původu a dokladoval tento fakt již při prvním jednání konaném před krajským soudem (ještě před zrušením rozhodnutí Nejvyšším správním soudem) konkrétní zprávou, resp. Pokynem ředitele odboru azylové a migrační politiky č. 3 ze dne 12. března 2010. Pravdou ovšem je, že tento Pokyn byl poprvé předložen až po podání žaloby a v průběhu řízení před správním orgánem jím důkaz proveden nebyl. Jakkoli se může krajskému soudu jevit závěr žalovaného o účelovosti podání opakované žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany s cílem legalizovat si pobyt logický, pak je přesvědčen, že s ohledem na oba v tomto odůvodnění zmiňované rozsudky Nejvyššího správního soudu v Brně nemůže přezkoumávané rozhodnutí v otázce absence úvah o situaci v zemi původu pro případ návratu žalobkyň obstát.

S odkazem na ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil proto krajský soud rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Je zbytečné znovu připomínat, že správní orgán v řízení bude vycházet z požadavků Nejvyššího správního soudu tak, jak byly v kostce zachyceny již v tomto odůvodnění, tzn. v novém rozhodnutí se vyjádří k otázce, zda-li v případě návratu žalobkyň do Mongolska těmto nehrozí nebezpečí vážné újmy. Svě zjištění podpoří konkrétními důkazy a výsledek posouzení objasní v novém rozhodnutí způsobem obvyklým.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně náhradu nákladů řízení nepožadovaly.

Ustanovený advokát požadoval odměnu za čtyři úkony právní služby a s tím související paušální odměnu. Konkrétně se jednalo o tyto úkony: a) převzetí a příprava zastoupení; b) doplnění kasační stížnosti, c) dvakrát účast na jednání soudu. Krajský soud proto přiznal odměnu za čtyři úkony právní služby ve výši 8.400Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif] a náhradu hotových výdajů ve výši 1.200 Kč (§ 13 odst. téže vyhlášky), celkem 9.600 Kč. Tuto částku navýšil o 20% z titulu platby DPH o 1.920 Kč na výsledných 11.520 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet zvolený advokátem.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 22. června 2012

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně